

1 *	Miejsce egzaminu	
2 *	Numer kandydata	
3 *	Kierunek studiów	
4	Liczba uzyskanych punktów	...../100

* - wypełnia kandydat

Test
humanistyczny z języka polskiego

Wersja C

Rok 2012

CZĘŚĆ I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU ...../ 10 P.

Zadanie 1.

Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

	„Prywatne życie pierwszej noblistki”	P	F
0.	<i>Przykład: Maria Skłodowska - Curie dwukrotnie otrzymała nagrodę nobla w dziedzinie fizyki.</i>		X
1.	Maria Skłodowska – Curie była pierwsza kobietą, która studiowała w Sorbonie.		
2.	Maria lubiła chodzić po górach.		
3.	W Warszawie nie mogła rozpocząć studiów, ponieważ miała problemy finansowe.		
4.	Rodzice Kazimierza Żorawskiego po namyśle zgodzili się na jego małżeństwo z Marią.		
5.	Swojego przyszłego męża Maria poznała podczas studiów w paryskiej Sorbonie.		
6.	Maria bezskutecznie starała się o pracę na Uniwersytecie Jagiellońskim.		
7.	W prezencie ślubnym Maria i Piotr dostali rowery.		
8.	Jedno z dzieci państwa Curie zmarło niedługo po urodzeniu.		
9.	Piotr Curie zmarł po długiej chorobie.		
10.	Córka państwa Curie była wybitnym naukowcem.		

CZĘŚĆ II. GRAMATYKA, LEKSYKA I FRAZEOLOGIA ...../ 30 p.

Zadanie 1.

Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym niżej przykładem.

..... / 5 p. (5 x 1 p.)

0. Przykład:

0. Joanna - kasjerka: *Czy mogłaby pani rozmienić mi 50 złotych?*

0. Joanna poprosiła kasjerkę, *żeby rozmieniła jej 50 złotych.*

1. Urzędnik - ja: Czy mógłby pan przesłać mi te dokumenty?

Urzędnik poprosił .....

2. Andrzej - sąsiedzi: Czy moglibyście ściszyć telewizor, bo przeszkadza mojej żonie?

Andrzej poprosił .....

3. Agata - nauczycielki: Czy mogłyby panie sprawdzić mi tę pracę na jutro?

Agata poprosiła .....

4. Bartek i Ania - ty: Czy mógłbyś wytłumaczyć fizykę naszej córce?

Bartek i Ania poprosili .....

5. Koledzy - my: Czy moglibyście pożyczyć nam notatki z wykładu?

Koledzy poprosili .....

Zadanie 2.

W miejsce kropek proszę wpisać odpowiednią formę imiesłowu utworzonego od czasownika podanego w nawiasie.

..... / 5 p. (5 x 1 p.)

Przykład:

0. Podróżując⁰ (podróżować) po Polsce dotarliśmy do Kazimierza Dolnego, starego miasta położonego⁰ (położyć) nad Wisłą. Z okien hotelu mogliśmy przyglądać się pływającym⁰ (pływać) po rzece statkom.

.....¹ (Spacerować) po mieście przyglądaliśmy się starym kamienicom z bogato .....² (zdobić) fasadami. Obserwowaliśmy turystów .....³ (pić) kawę przy stolikach pod parasolami. Wszędzie widzieliśmy plakaty .....⁴ (informować) o festiwalu filmowym, który właśnie się odbywał. Postanowiliśmy kupić bilety i obejrzeć film .....⁵ (znać) reżysera.

Zadanie 3.

Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przyimkami.

..... / 5 p. (5 x 1 p.)

W noc świętojańską ...nad...⁰ brzegami rzek i jezior rozpalano ogniska. Ludzie tańczyli .....¹ ognia, a niektórzy skakali .....² płomienie, które miały oczyszczającą moc. Dziewczyny plotły wianki .....³ kwiatów i ziół i rzucały je do wody. Jeśli wianek wyłowił jakiś chłopak, była to dobra wróżba – dziewczyna, która

uplotła ten wianek wyjdzie .....⁴ niego za mąż. Również tej nocy młodzi ludzie szli do lasu .....⁵ poszukiwanie kwiatu paproci. Wierzono, że ten, kto go znajdzie będzie szczęśliwy i bogaty.

Zadanie 4.

Proszę przekształcić zdania złożone na zdania pojedyncze zgodnie z podanym przykładem.

...../ 5p. (5 x 1p.)

0. Przykład:

0. Zbieraliśmy materiały, żeby napisać artykuł o życiu znanego artysty. (w celu)

0. Zbieraliśmy materiały w celu napisania artykułu o życiu znanego artysty.

1. Żle spałam dzisiaj w nocy, bo na ulicy był hałas. (z powodu)

.....

2. Chociaż Tomek bardzo ciężko pracuje, nie dostał podwyżki. (mimo)

.....

3. Mój mąż rzucił palenie, kiedy dostał zawału serca. (po)

.....

4. Zanim przyjechaliśmy do Warszawy, mieszkaliśmy w małej wsi koło Lublina.

(przed)

.....

5. Moja żona miała operację i jest teraz zupełnie zdrowa. (dzięki)

.....

Zadanie 5.

Spośród wyrazów podanych w nawiasie proszę wybrać właściwy i dopasować go do kontekstu.

..... / 5 p. (5 x 1p.)

0. Przykład:

0. Moja siostra pracuje w sklepie z artykułami gospodarstwa domowego. Ostatnio można tam kupić w promocji .....odkurzacze.... . (rowery, cymbalki, odkurzacze, szachy)

1. Brat prowadzi sklep ze sprzętem elektronicznym. Niedawno kupiłem tam

..... (laptop, torebkę, akumulator, serwis)

2. Blisko sklepu brata jest salon, gdzie moja żona kupuje obuwie. Wczoraj kupiła

..... (rajstopy, sanki, majtki, szpilki)

3. Żona uwielbia literaturę faktu. Zwykle czyta .....

(horror, reportaże, kryminały, romanse)

4. Ja jestem muzykologiem, a mój ulubiony instrument muzyczny to .....
(partytura, batuta, kontrabas, orkiestra)
5. Wszyscy spotykamy się w sobotnie wieczory i jemy razem kolację. Nasze ulubione danie to ..... (piekarnik, kręgielnia, cukiernik, naleśniki)

Zadanie 6.

Zgodnie z podanym przykładem związku frazeologiczne z kolumny A proszę połączyć z ich objaśnieniami z kolumny B. Uwaga – trzy objaśnienia są zbędne (niepotrzebne).

...../ 10 p.

	A		B
0.	<i>być oczkiem w głowie</i>	a.	osoba bardzo ruchliwa, aktywna
1.	mieć węża w kieszeni	b.	człowiek o tradycyjnych poglądach, nienowoczesny
2.	budować zamki na lodzie	c.	nie spać całą noc
3.	żywe srebro	d.	być skąpym
4.	pójść z torbami	e.	szczerze, bezpośrednio, otwarcie
5.	bez ogródek	f.	przebić oponę
		g.	<i>być dla kogoś najważniejszym</i>
		h.	popaść w nędzę, zbankrutować
		i.	snuć nierealne plany; marzyć

0. ..g...; 1. ....; 2. ....; 3. ....; 4. ....; 5. ....

CZĘŚĆ III. ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO ...../ 10 p.

Zadanie 1. Proszę przeczytać poniższy tekst i zaznaczyć właściwą odpowiedź zgodnie z podanym przykładem.

...../ 10 p.

Stolica polskiego filmu

Historia polskiej kinematografii od samego początku bardzo mocno związana jest z Łodzią. Pierwszy w historii pokaz filmowy odbył się w Paryżu 28 grudnia 1895 roku. Pierwszy seans w Łodzi miał miejsce niedługo później, bo 1 sierpnia 1896 roku, a w roku 1899 założono w tym mieście pierwsze na ziemiach polskich stałe kino. Zamierzano też wybudować wielkie studio filmowe, jednak planom tym przeszkodził wybuch pierwszej wojny światowej. Po zakończeniu drugiej wojny, w relatywnie mało zniszczonej podczas działań wojennych Łodzi, obserwuje się większe niż w innych regionach kraju ożywienie kulturalne. Miasto ze swymi teatrami, operą, wydawnictwami staje się kulturalnym centrum Polski. Staje się też jednym z największych i najważniejszych ośrodków kultury filmowej. Już w roku 1945 zaczęła tu funkcjonować Wytwórnia Filmów Fabularnych. Działała do 1998 roku i zyskała miano największej wytwórni filmowej w kraju. Dziś jej hale produkcyjne wykorzystywane są

przez polskich i zagranicznych producentów oraz firmy świadczące usługi na potrzeby filmu. Inną ważną instytucją była Wytwórnia Filmów Oświatowych, przekształcona w 1994 roku w Wytwórnię Filmów Oświatowych i Programów Edukacyjnych. W roku 1948 powstała Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna i Telewizyjna potocznie zwana „Łódzka Filmówką” i szybko stała się centrum życia filmowego kraju. Wielu jej absolwentów zdobywa międzynarodowe uznanie i nagrody na polskich i zagranicznych festiwalach. Ich filmy niejednokrotnie nominowane były do najbardziej prestiżowej w świecie filmu nagrody – przyznawanego przez Amerykańską Akademię Filmową „Oskara”. Wśród polskich laureatów tej nagrody są wykształceni w łódzkiej „Filmówce” reżyserzy R. Polański i A. Wajda oraz operator Z. Rybczyński. W opublikowanym w 2011 roku przez „The Hollywood Reporter” rankingu 25 najlepszych szkół filmowych na świecie Łódzka Szkoła Filmowa znalazła się na czternastym miejscu.

Krajobraz miasta był inspiracją dla wielu twórców filmowych – na łódzkich ulicach, podwórkach czy w dawnych pałacach fabrykantów nakręcono ponad 200 filmów i seriali. W Łodzi od lat odbywa się tu wiele festiwali filmowych, a przy ulicy Piotrkowskiej – głównej ulicy miasta, na wzór „hollywoodzkiej” Alei Sławy, znajdują się gwiazdy wybitnych osobistości polskiego kina.

Aby nieco bardziej zgłębić korzenie i rozwój przemysłu filmowego w Łodzi warto wybrać się do jedyne w Polsce Muzeum Kinematografii i zapoznać się z historią i osiągnięciami sztuki filmowej na przestrzeni jej ponad stuletniej historii.

Na podst. materiałów internetowych: www.filmschool.lodz.pl; lodzfilmcommissio.pl /tradycje filmowe łodzi ;

0. Przykład:

0. Pierwszy pokaz filmowy w Łodzi miał miejsce:

- a) 28 grudnia 1895 roku;
- b) w roku 1899;

c) kilka miesięcy po pokazie w Paryżu.

1. Wybuch pierwszej wojny światowej:

- a) przeszkodził budowie studia filmowego w Łodzi;
- b) doprowadził do ożywienia kulturalnego w Łodzi;
- c) zniszczył pierwsze stałe kino na ziemiach polskich

2. Po drugiej wojnie światowej:

- a) Łódź była bardzo zniszczona;
- b) w mieście nie działały żadne instytucje kulturalne;
- c) w Łodzi obserwuje się ożywienie kulturalne.

3. Wytwórnia Filmów Fabularnych działała:

- a) po roku 1998;
- b) od roku 1945 do roku 1998;
- c) przed drugą wojną światową.

4. Wytwórnia Filmów Oświatowych:

- a) zaczęła funkcjonować już w 1945 roku;
- b) działa obecnie pod nazwą Wytwórnia Filmów Oświatowych i Programów Edukacyjnych;
- c) przestała działać w roku 1994.

5. Roman Polański:
  - a) jest laureatem Oscara;
  - b) jest znanym na świecie operatorem filmowym;
  - c) nie studiował w łódzkiej „Filmówce”.
6. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna i Telewizyjna:
  - a) jest najlepszą szkołą filmową na świecie;
  - b) w rankingu najlepszych szkół filmowych znalazła się na 25. miejscu;
  - c) należy do najlepszych szkół filmowych na świecie.
7. Pejzaż Łodzi:
  - a) stanowił scenerię dla wielu filmów;
  - b) nie był doceniany przez filmowców;
  - c) wielokrotnie pokazywano na konkursach fotograficznych.
8. Łódź jest miejscem, gdzie:
  - a) wręcza się „polskie Oscary”;
  - b) ludzie filmu spotykają się na festiwalach filmowych;
  - c) zagraniczni producenci otwierają firmy produkujące wysokiej klasy kamery.
9. Przy ulicy Piotrkowskiej:
  - a) podobnie jak w Hollywood, znajdują się gwiazdy wybitnych artystów filmowych;
  - b) znajduje się Wytwórnia Filmów Fabularnych;
  - c) odbywają się liczne festiwale filmowe.
10. Mieszczące się w Łodzi Muzeum Kinematografii:
  - a) to jedyne tego rodzaju muzeum w Europie;
  - b) jest jednym z nielicznych takich obiektów w Polsce;
  - c) jest jedyne w Polsce.

CZĘŚĆ IV. PISANIE ...../ 15 p.

Proszę wybrać jeden z podanych niżej tematów i napisać tekst zawierający około 15 zdań.

1. „Podróż mojego życia”. Opisz miejsce do którego chciałbyś / chciałybyś pojechać?
Dlaczego właśnie tam? Czego spodziewasz się po tej podróży? Jakich wrażeń oczekujesz?
2. „To jeden z najlepszych filmów jakie widziałem / widziałam w życiu.” - proszę napisać tekst, zawierający to zdanie.
3. Polski poeta Józef Czechowicz napisał: „Kto czyta żyje wielokrotnie.”, a poeta włoski Cesare Pavese – „Nic tak nie zabija czasu jak książka.” Który z tych poglądów jest ci bliższy? Poprzyj swoją wypowiedź argumentami.

Temat nr .....

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

CZĘŚĆ V. WIEDZA O LITERATURZE I KULTURZE POLSKIEJ

...../ 35 p.

Zadanie 1.

Skąd znamy te postacie? Nazwiska z kolumny A. połącz z domenami życia/ sztuki z kolumny B. w taki sposób, aby odpowiedzieć na powyższe pytanie.

..... 10p. (10 x 1 p.)

	A.		B.
	Nazwiska postaci		Domena życia / sztuki
0.	<i>Przemysław Saleta, Agnieszka Radwańska</i>	a.	literatura (proza)
1.	Fryderyk Chopin, Artur Rubinstein	b.	reżyseria
2.	Krzysztof Zanussi, Władysław Pasikowski	c.	aktorstwo
3.	Jan Matejko, Władysław Strzemiński	d.	postacie literackie
4.	Stanisław Lem, Maria Dąbrowska	e.	<i>sport</i>
5.	Donald Tusk, Aleksander Kwaśniewski	f.	literatura (poezja)
6.	Krystyna Janda, Bogusław Linda	g.	nauka
7.	Zbigniew Herbert, Juliusz Słowacki	h.	polityka
8.	Andrzej Kmicic, Jacek Soplica	i.	muzyka
9.	Henryk Arctowski, Mikołaj Kopernik	j.	królowie Polski
10.	Stefan Batory, Stanisław August Poniatowski	k.	malarstwo

0. ..e...; 1. ....; 2. ....; 3. ....; 4. ....; 5. ....; 6. ....; 7. ....; 8. ....; 9. ....; 10. ....;

Zadanie 2.

Proszę podkreślić 2 tytuły utworów, których autorem jest wymieniona wcześniej osoba.

...../ 10p. (10 x 1 p.)

0. Przykład:

0. Henryk Sienkiewicz: Syzyfowe prace; Pan Wołodyjowski; Bitwa pod Grunwaldem;
Potop.

1. Władysław Stanisław Reymont: Ziemia obiecana; Chłopi; Medaliony; Pokolenie.
2. Stanisław Moniuszko: Harnasie; Halka; Straszny Dwór; Jezioro Łabędzie.
3. Adam Mickiewicz: Pan Tadeusz; Tren Fortynbrasa; Balladyna; Dziady.
4. Czesław Miłosz: Niezwyciężony; Dolina Issy; Kwiaty polskie; Zniewolony umysł;
5. Sławomir Mrozek: Solaris; Ferdynurke; Tango; Emigranci.

Zadanie 3.

Proszę uzupełnić zdania wykorzystując pięć z ośmiu umieszczonych w tabelce nazw świąt, obrzędów i uroczystości.

..... / 5 p. (5 x 1 p.)

Studniówka; Andrzejki; Popielec; *Tłusty Czwartek*; Wielkanoc; Topienie Marzanny;
Noc świętojańska; Sylwester;

0. Przykład:

0. ...*Thusty czwartek*... można by też nazwać świętem pączków. Tego dnia wszyscy kupują i zjadają niesamowite ilości pączków. Dzień ten zapowiada zbliżający się koniec karnawału.

1. .... obchodzi się 29 listopada. Dziewczyny leją wtedy na wodę wosk i z kształtów jakie przybiera wróża, kto będzie ich przyszłym mężem.
2. .... to noc na przełomie starego i nowego roku. Odbywają się wtedy prywatne i publiczne zabawy, a o północy wszyscy, pijąc szampana, świętują nadejście nowego roku.
3. .... to bardzo stary zwyczaj, mający na celu pożegnanie zimy. W rzece czy jeziorze topi się słomianą kukłę – symbol odchodzącej zimy, aby ustąpiła miejsca nadchodzącej wiosnie.
4. .... to nazwa balu, na którym bawią się uczniowie ostatniej klasy liceum i który odbywa się sto dni przed egzaminem maturalnym.
5. .... to jedno z największych świąt chrześcijańskich, obchodzone wiosną, na pamiątkę śmierci i zmartwychwstania Chrystusa.

Zadanie 4.

Proszę krótko (w kilku zdaniach) zinterpretować wiersz, wykorzystując podane pod tekstem pytania pomocnicze.

...../ 10p.

Wisława Szymborska

Dwie małpy Bruegla

Tak wygląda mój wielki maturalny sen:
siedzą w oknie dwie małpy przykute łańcuchem,
za oknem fruwa niebo
i kapie się morze.

Zdaję z historii ludzi.
Jąkam się i brnę.

Małpa, wpatrzona we mnie, ironicznie słucha,
druga niby to drzemie –
a kiedy po pytaniu nastaje milczenie,
podpowiada mi cichym brząkaniem łańcucha.

Pytania pomocnicze do interpretacji wiersza: Wiersz jest aluzją i poetycką ilustracją do obrazu Pietera Bruegla Starszego „Dwie małpy”. Czy po przeczytaniu utworu możesz powiedzieć, co przedstawia ten obraz? W jakiej sytuacji znajduje się podmiot liryczny? Z czego zdaje egzamin? Dlaczego małpy są egzaminatorami, czego są symbolem? Co symbolizuje „brząkanie łańcucha”? W jakim świetle wiersz ukazuje historię ludzkości?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

maks. 10 p.

Test humanistyczny – 2012

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU - wersja C i D (tekst do przeczytania w części I egzaminu)

Prywatne życie pierwszej noblistki

O Marii Skłodowskiej – Curie słyszeli wszyscy. Wiemy, że to pierwsza kobieta laureatka nagrody Nobla, a do dziś jedyna, która otrzymała ją dwukrotnie i to w dwóch różnych dziedzinach nauki – fizyce i chemii. Wiadomo, że była jedną z pierwszych studentek paryskiej Sorbony i pierwszą kobietą profesorem tej uczelni. Ale mało kto wie, że była też pierwszą kobietą, która zdobyła Rysy – najwyższy szczyt w polskich Tatrach i jako jedna z pierwszych zrobiła prawo jazdy. Dzieciństwo spędziła w Warszawie. Skończyła tu Gimnazjum Rządowe, ale mimo że ukończyła je ze złotym medalem, nie mogła kontynuować nauki, gdyż tutejsze uniwersytety przyjmowały tylko mężczyzn. Maria i jej siostra Bronisława zawarły więc umowę – Bronisława wyjedzie na studia do Paryża, a Maria podejmie pracę, żeby sfinansować jej naukę. Kiedy Bronia skończy studia, do Paryża przyjedzie Maria i wtedy starsza siostra pomoże jej finansowo. Maria zaczęła pracować jako prywatna nauczycielka najpierw w Krakowie, a potem w majątku zamożnej rodziny Żorawskich. Uczyła ich dwie córki. Tam poznała Kazimierza – starszego brata swoich uczennic. Młodzi ludzie zakochali się w sobie i szybko zaręczyli. Jednak rodzice Kazimierza stanowczo sprzeciwili się temu małżeństwu. Maria wróciła do Warszawy, a wkrótce potem wyjechała do siostry do Paryża. Zaczęła studiować fizykę i matematykę. Już po skończeniu studiów, u znajomych, poznała młodego naukowca Piotra Curie. Bardzo się zaprzyjaźnili. Maria jednak wróciła do Polski, gdzie starała się o pracę na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jej starania okazały się bezskuteczne, tymczasem Piotr zaproponował jej małżeństwo. Wróciła więc do Paryża, gdzie wzięli ślub cywilny, a potem pojechali w podróż poślubną na rowerach, które otrzymali w ślubnym prezencie od jednego z przyjaciół. Rok potem przyszła na świat ich pierwsza córka Irena, druga zmarła wkrótce po narodzinach, trzecia – Ewa – urodziła się rok po otrzymaniu Nobla przez małżeństwo Curie. Niestety, Piotr zginął w wypadku pod kołami wozu konnego, a Maria została sama z dwiema, małymi córeczkami. Kariera naukowa nie przeszkodziła jej wychować ich wspólnie – Irena jako druga kobieta otrzymała Nobla w dziedzinie chemii, Ewa została dziennikarką, pianistką i biografką swojej matki. Maria zmarła w 1934 roku – 28 lat po śmierci swojego męża. Jest jedyną kobietą, która spoczęła w paryskim Panteonie w dowód uznania zasług na polu naukowym.